

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему: «Економічне обґрунтування проєкту створення підприємства з
виробництва та продажу продуктів тваринництва»

Виконавець:

студентка ФЕУП 48 групи

Цибулівська Сніжана Вадимівна _____

Науковий керівник:

К.е.н, доцент

Фіалковська Анастасія Андріївна

ОДЕСА – 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Важливим чинником забезпечення населення повноцінними продуктами харчування є ефективний розвиток галузі тваринництва. Приведення у відповідність до науково-обґрунтованих норм харчових продуктів, які щодня має споживати людина, можливе лише за умови використання продуктів тваринного походження.

Україну можна сміливо назвати однією з провідних країн Європи з експорту зернових культур. Однак і інші сфери сільського господарства у нас знаходяться на хорошому рівні. У багатьох регіонах активно розвивається тваринництво. Не в останню чергу через постійне зростання кількості приватних підприємств і угідь. Це зростання обумовлюється тим, що багато людей бачать в тваринництві перспективи відкриття бізнесу. І вони абсолютно праві, адже від цієї сфери сільського господарства багато в чому залежить харчовий ринок країни, а потреба в їжі ніколи не вичерпається.

Тваринництво розглядається як стратегічно важлива галузь у загальній структурі сільськогосподарського виробництва, де його частка складає близько 50% у валовому виробництві. При успішному розвитку галузі значна кількість сільських мешканців має робочі місця, зменшуються соціальні проблеми села. Завдяки широкому використанню пасовищ зберігаються природні ландшафти, позитивно впливаючи на загальний екологічний стан країни.

Основним напрямом розвитку галузі є суттєве збільшення обсягів виробництва всіх видів тваринницької продукції, зокрема молока та молочної продукції. Молочне виробництво останнім часом значно підвищило свою ефективність. Обсяги отриманого з однієї корови молока продовжують збільшуватися. Це стало можливо завдяки продуктивній селекційній і племінній роботі, збалансованому харчуванню. Споживання молочної продукції в Україні знаходиться на стабільно високому рівні, незалежно від зміни рівня доходів і загальної економічної ситуації.

Додатковим резервом економічної ефективності галузі має бути підвищення якості вироблених продуктів та їх екологічна безпечність. Все вищевказане свідчить про перспективність бізнес-ідеї з відкриття сироварні.

Мета дослідження - методичні, теоретичні та практичні аспекти відкриття власної справи в сфері тваринництва. Виконання поставленої мети реалізується через послідовне вирішення таких завдань:

- розглянути теоретичні аспекти започаткування власної справи;
- вивчити правові умови організації та здійснення агропромислового бізнесу;
- обґрунтувати організаційну форму та систему оподаткування майбутнього бізнесу;
- проаналізувати кон'юнктуру ринку молока та молочної продукції;
- визначити внутрішні конкурентні переваги новостворюваної сироварні;
- розрахувати інвестиційні та операційні витрати за проектом;
- спрогнозувати доходи та прибуток від реалізації продукції сироварні;

- розрахувати показники ефективності проєкту;
- проаналізувати проєктні ризики та визначити шляхи їхньої мінімізації.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення сироварні.

Предмет дослідження – бізнес – проєктування започаткування власної справи у сфері тваринництва.

Методи дослідження. У кваліфікаційній роботі використовувалися наступні методи: діалектичний – на етапі збору, систематизації і обробки інформації; аналіз – для деталізації та розділення об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; порівняння – для зіставлення даних у динаміці; табличний, графічний, маркетинговий – для наочності отриманих результатів. Розрахунки за проєктом створення сироварні проводились із застосуванням програмного продукту «Excel».

Інформаційна база дослідження: статистичні та аналітичні дані, Закони України, законодавчо-нормативні матеріали Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, офіційні дані органів державної статистики України, галузеві інструкції та нормативні документи, фактичні результати діяльності підприємств сфери тваринництва, результати відповідних маркетингових досліджень, наукові публікації та Інтернет-джерела.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (53 найменування). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки. Основний зміст викладено на 67 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Загальна концепція організації бізнесу в сфері тваринництва» розглядаються теоретичні засади відкриття власної справи з виробництва сирів; досліджуються нормативно-правові умови здійснення підприємницької діяльності в Україні в цій сфері.

У другому розділі «Аналітична оцінка доцільності створення сироварні» проаналізовано зовнішнє середовище на ринку молочної продукції; надано оцінку внутрішніх конкурентних переваг майбутнього бізнесу; проаналізовано інвестиційні та операційні витрати.

У третьому розділі «Оцінка економічної ефективності проєкту створення сироварні» здійснено прогнозування доходів та прибутку від реалізації продукції; наведено розрахунок критеріїв ефективності проєкту; виявлені основні проєктні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження в кваліфікаційній роботі ми дійшли до наступних висновків:

1. Реалізація проєкту допоможе компенсувати низькі доходи домогосподарств завдяки укладанню прямих угод на постачання молока до сироварні без посередників. Також за рахунок відкриття сироварні можливо створити додаткові робочі місця та підвищити соціальну захищеність та вмотивованість населення. За

КВЕД-2010 обрано клас 10.51 «Перероблення молока, виробництво масла та сиру», який, зокрема, включає виробництво твердого та м'якого сиру.

2. За доцільне вважаємо обрати організаційно-правову форму: товариство з обмеженою відповідальністю. В якій запланована кількість засновників складатиме 5 осіб. ТОВ працюватиме на загальній системі оподаткування, яка передбачає сплату податку на прибуток в розмірі 18 % від чистого доходу.

3. Досягненню активного розвитку та ефективності діяльності молокопереробних підприємств у сучасних умовах перешкоджає значна конкуренція на ринку сировини, зростання цін на молочну сировину та її дефіцит (що пов'язано із низькою рентабельністю тваринництва у господарствах населення та фермах), низька якість молока, що надходить на переробку, падіння попиту на молочні продукти та зменшення їх споживання. Низький рівень модернізації, значний знос обладнання та основних фондів є поширеною проблемою серед більшості вітчизняних молокопереробних підприємств. Це зі свого боку не сприяє розширенню їх діяльності, та призводить до скорочення молочної галузі.

4. Проведений нами SWOT аналіз дозволив нам прозглянути бізнес з позиції наших сильних сторін, а також можливостей розвитку. На нашу думку, запропонована ідея започаткування виробництва сирів дозволить покращити ситуацію з рівнем зайнятості в громаді, підвищити туристичну привабливість громади, забезпечити ринок високоякісною продукцією з натурального молока.

5. Діяльність сироварні передбачає розробку і реєстрацію торгової марки «Біляївська сироварня» і створення фірмового упакування. Враховуючи те, що «Біляївська сироварня» це не тільки виробничий комплекс, а й об'єкт для відвідування туристів, планується виокремити приміщення та оформити його в традиційному стилі регіону з метою проведення дегустаційних заходів.

6. Витрати за проектом «Біляївська сироварня» складаються з двох частин – це прямі витрати і постійні витрати, що забезпечують роботу підприємства. Прямі витрати на виготовлення «Сиру» складає 132,8 грн/кг, на виготовлення «Дієтичного еко-сиру» - 41,4 грн/кг. Постійні витрати за проектом складають 236,53 тис. грн. У структурі постійних витрат за проектом найбільша частка доводиться на заробітну плату із нарахуваннями та оренду.

7. В основі збутової політики проекту є диференціація каналів збуту для різних груп продукції. Серед каналів збуту сиру найбільш перспективний напрям – це дегустаційна зала з магазином. Також частину продукції можна реалізувати через місцеві магазини та заклади громадського харчування.

8. Починаючи з 2023 року планується збільшення обсягів продажів за рахунок розширення збутової мережі та збільшення кількості дегустацій. За умов сталого збільшення збуту є можливим здійснення поточних інвестицій 2024 році з метою збільшення виробничих потужностей. Розрахунок плану з прибутків, показує, що перші доходи за проектом будуть отримані у грудні 2022 року, дегустаційна зала повноцінно запрацює у квітні 2023 року. Починаючи з 2023 року (тобто на 1-й рік повного освоєння асортименту та виробничих потужностей) проект почне приносити прибуток, який у 2025 році складе 719,5 тис. грн.

9. З даних балансу кеш-фло видно, що починаючи з 01.2023 року і на протязі всього життєвого циклу проекту «Біляївська сироварня»

баланс готівки на кінець періоду демонструє позитивну тенденцію до збільшення, і складе 5333176 грн. на кінець серпня 2027 року.

10. В результаті аналізу фінансових показників ефективності проекту можна дійти висновку про високу фінансову ефективність вкладень. Так к завершенню 5-го року реалізації проекту, його автор додатково отримує майже 4432 тис. грн. обігового капіталу, що значно позначиться на рості показників ліквідності, активності та фінансової незалежності. Необхідно також звернути увагу на високі значення показників рентабельності валового прибутку який, починаючи з першого року функціонування проекту знаходиться на рівні більше 50%, що є високим показником для інвестиційних проектів. З 2024 року позитивного значення набувають й інші показники рентабельності.

11. Розраховані значення інтегральних показників ефективності проекту створення сироварні демонструють наступне: при ставці дисконту за гривнею 25 %, дисконтований період окупності складе 53 місяці. При цьому чистий приведений дохід складе 276,3 тис. грн. за 5 років. Позитивне значення індексу прибутковості (1,08) свідчить про доцільність здійснення інвестицій. Внутрішня норма рентабельності складає 29,84% і перевищує ставку дисконту, що свідчить про надійність та наявність певної фінансової міцності проекту, хоча й незначної. Все це свідчить про ефективність проекту та доцільність його реалізації.

12. Аналізуючи точку беззбитковості можна спостерігати, що вона у всі періоди часу менше ніж заплановані виробничі показники за всіма групами продукції. Згідно аналізу чутливості проекту можна констатувати, що зміна жодного чинника в межах 10%, не здатна привести проєкт до стану збитковості. Найбільш загрозливим виглядає ризик зменшення ціни та обсягів збуту – їхнє зменшення на 20% робить проєкт збитковим. Відтак потрібно постійно моніторити ціни конкурентів, обережно ставитися до використання знижок, шукати нові шляхи та напрями збуту.

АНОТАЦІЯ

Цибулівська С. В. «Економічне обґрунтування проекту створення підприємства з виробництва та продажу продуктів тваринництва».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі розглядаються теоретичні засади відкриття власної справи з виробництва сирів; досліджуються нормативно-правові умови здійснення підприємницької діяльності в Україні; проаналізовано зовнішнє середовище на ринку молочної продукції; надано оцінку внутрішніх конкурентних переваг майбутнього бізнесу; проаналізовано інвестиційні та операційні витрати; здійснено прогнозування доходів та прибутку від реалізації продукції; наведено розрахунок критеріїв ефективності проекту; виявлені основні проєктні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

Ключові слова: бізнес-ідея, підприємництво, ринок молока, ринок сирів, проект, конкуренція, прибутковість, ризик.

ANNOTATION

Tsybulivska S. “The economic justification of the project of creation of the production and sale of livestock products enterprise».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 "Entrepreneurship, trade and exchange activities" for the educational program “Economics and business planning”. – Odessa National Economics University. – Odessa, 2022.

In the qualifying work the theoretical bases of opening own business on manufacture of cheeses are considered; the normative and legal conditions for doing business in Ukraine are studied; the external environment in the dairy market is analyzed; an assessment of the internal competitive advantages of future business; investment and operating costs are analyzed; feasible forecasting of income and profit from sales; the calculation of project efficiency criteria is given; the main project risks and ways to minimize them are identified.

Keywords: entrepreneurship, business idea, milk market, cheese market, project, competition, profitability, risk.